

Studio Le Roy Blijven verfijnen

Kunt u iets vertellen over de geschiedenis van Studio Le Roy?

"De studio is ontstaan uit mijn vroegere 'homestudio'. Als vijftienjarige deed ik het geluid voor de schoolband. Ik bouwde een mengtafelje als werkstuk bij handenarbeid, draaide plaatjes op de schoolfeesten, bouwde het geluid op voor de schoolfilm week et cetera, et cetera. Ik was behoorlijk gedreven dus. Op mijn zolderkamer thuis nam ik veel bands en muzikanten op, maar dit kon zo niet langer. Ik kreeg opdrachten van grote bedrijven en mijn ouders wilden hun privacy en rust terug. Na lang zoeken vond ik deze locatie. Ben Kok heeft voor mij het akoestische ont-

Als vijftienjarige deed hij het geluid van de schoolband. Op zijn zolderkamertje nam hij bands op tot het tijd werd zijn ouders hun rust terug te geven. Rond zijn twintigste begon hij zijn studio in Amsterdam en documenteerde Vrienten, De Dijk, Zuco 103 en vele andere. Dit jaar viert geluidstechnicus en ondernemer Mikel Le Roy (42) het twintigjarig bestaan van Studio Le Roy.

werp gemaakt. Ik heb toen zelf, met hulp van velen, de studio in de ruimte gebouwd. Toen ik verhuisde naar deze plek draaide ik nog op een 1/2" 16 sporenmachine en een kleine Soundtracks tafel. Dat is langzaam maar zeker uitgegroeid tot wat er nu staat."

Welke artiesten hebben zoal opgenomen in Studio Le Roy?

"Heel veel Amsterdamse muzikanten en bands. De laatste jaren komen ze overal vandaan. Mede door de komst van Internet weten ook buitenlandse acts je makkelijker te

vinden.

Een kleine greep uit de bekendere namen: Henny Vrienten, De Dijk, Lois Lane, Frederique Spigt, Postmen, New Cool Collective, Zuco 103, Jan Rot. Mijn collega technicus, Chris Weeda, werkt heel veel in de jazzscene en ook daar zijn de bekendere namen bij: Hein Vande Geyn, Benjamin Herman, Misha Mengelberg, Jesse van Ruller, Philipe Catherine."

De studio bestaat nu twintig jaar, gaat u dat nog vieren?

"Nou dat is wel de bedoeling. In ieder geval organiseren we dit jaar een open dag. Die is vooral bedoeld voor die mensen in de muziekindustrie die normaal gesproken weinig in een studio komen. Voor hen is het belangrijk om te weten te komen wat er mogelijk is en vooral wat niet. We geven onder andere een uitgebreide surround demonstratie. De masteringsuite is helemaal verbouwd en dat wil ik natuurlijk graag laten zien. Zo'n open dag heeft in het verleden veel positieve reacties opgebracht, wellicht dat we het dit jaar wat feestelijker aanpakken. Iedereen is natuurlijk van harte welkom."

Hoeveel en wat voor ruimtes heeft Studio Le Roy?

"De studio heeft een opnameruimte van 65 vierkante meters en een aparte booth van 12 vierkante meter. De hele studio is akoestisch ontworpen door Ben Kok en beschikt over verschillende dempingzones en variabele hoogte. In de opnameruimte is daglicht aanwezig. De controlekamer van 35 vierkante meter is gebouwd volgens het LEDE principe en voorzien van uitgebreide 5.1 afuistering. De Machinekamer achter de Controlekamer herbergt alle recorders en computers. De Masteringsuite aan de grachtzijde van het pand heeft ook een aparte machinekamer en 5.1 afuistering en vooral veel daglicht. Aan de achterkant van het gebouw is de inpandi-

ge garage voor twee auto's, de koffieruimte en de buitenplaats, voor notoire rokers."

Op wat voor opnames is de studio gericht?

"We doen veel akoestische muziekproducties waarbij de muzikanten zoveel mogelijk samen inspelen. Hiervoor hebben we een eigen ontworpen koptelefoonsysteem met veel mogelijkheden en een zeer uitgebreid microfoonpark. Ook verzorgen we vaak de muziekmixage van live cd's. We zijn regelmatig bezig met het vervaardigen van Super Audio cd's, zowel in stereo als 5.1 Hiervoor kunnen we ook de mastering en de authoring verzorgen."

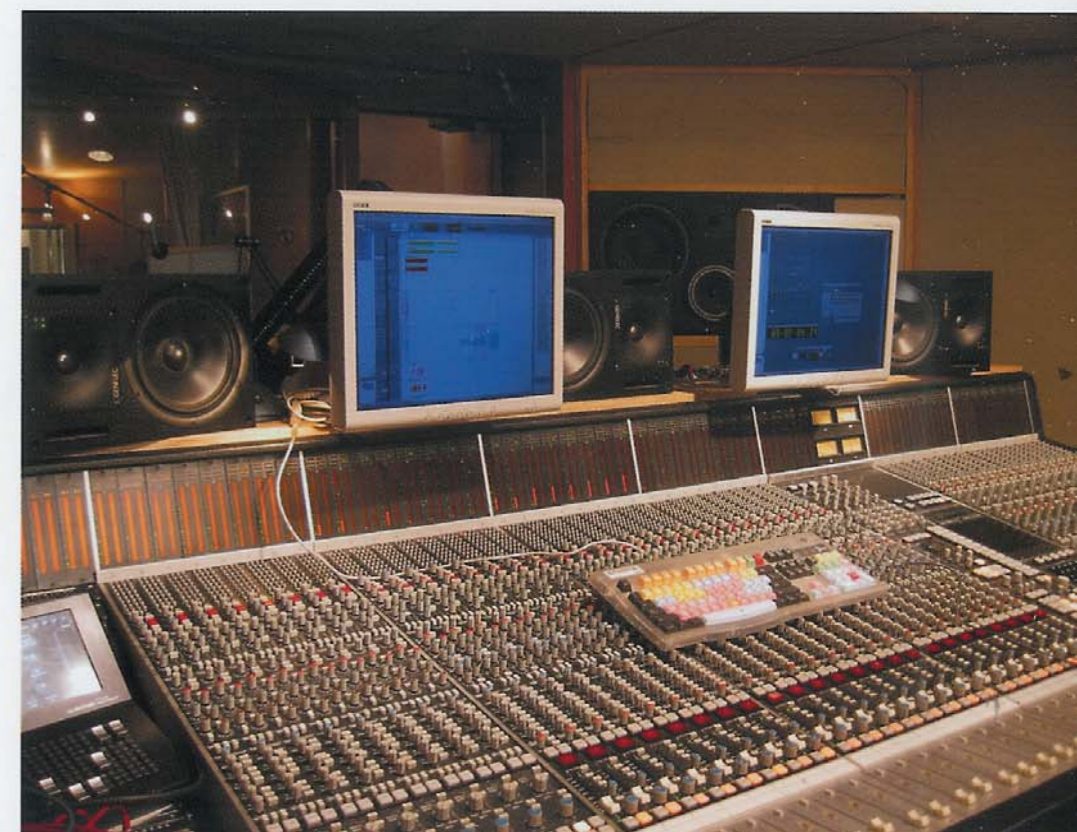
Waardoor onderscheidt uw studio zich van andere studio's?

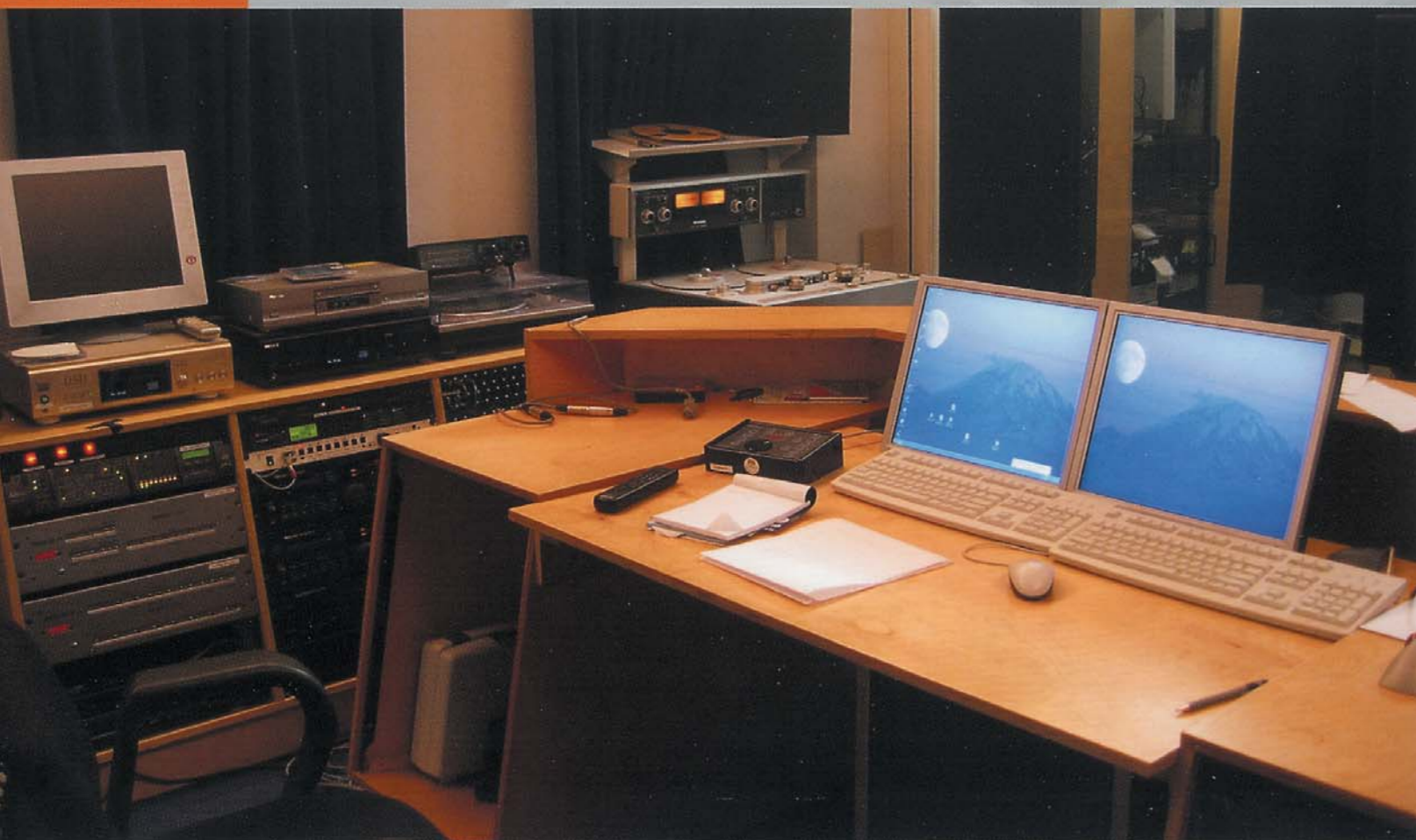
"Met name onze lange ervaring met talloze

muziekstijlen en bezettingen geeft ons een voorsprong. De klank van onze opnameruimte en de kwaliteit van de beschikbare apparatuur, waaronder veel vintage, zijn onze sterke punten. De locatie midden in de stad is voor veel artiesten, zeker ook de buitenlandse, bijzonder aantrekkelijk. Hotels, restaurants en de concertzalen zijn allemaal in de buurt, de meeste zelfs op loopafstand. En natuurlijk de sfeer."

Haalt u inspiratie uit andere studio's?

"De voormalige Soundpush Studio gold jarenlang als toonaangevend in de Nederlandse opname-scene. Ik was dan ook heel blij dat Jaap Eggermont mij ooit uitnodigde voor een stageperiode. Deze stage bracht mij ook binnen bij Wisseloord en Bulletsound en daar heb ik dan ook veel zaken opgepikt. Die heb

ik later kunnen toepassen bij het bouwen en runnen van deze studio. Natuurlijk zijn nu de reportages in de vakbladen over de grootste muziekstudio's van de wereld inspirerend maar ook frustrerend. Behalve dat je weet dat zoiets in de Nederlandse markt niet haalbaar is, zie je nu dat zelfs de beste studio's wereldwijd de deuren moeten sluiten. De meeste inspiratie zal ik dus uit mijn eigen studio moeten halen. Telkens blijven verfijnen en aanvullen, je bedrijf tot het leukste van allemaal maken."

Kunt u iets vertellen over de mengtafel die u gebruikt?

"Ik ben heel erg blij met mijn SSL 4000 E/G. De kwaliteit, mogelijkheden, comfort en klank liggen allen op een heel hoog niveau. Het stelt je in staat op efficiënte wijze een lekkere sound neer te zetten. De recall is handig, de klanten verwachten eigenlijk ook dat je dat hebt, ze hebben het in hun digitale homestudio namelijk ook. De EQ geeft vaak een prima resultaat net als de dynamics. En gelukkig hebben we genoeg randapparatuur voor als het anders moet. Ook de

5.1 mixages verlopen soepel, mede door de extra korte fader per kanaal. Ik heb de tafel voorzien van een custom built 24 channel/5.1 matrix gemaakt door Raindirk. De afuistersectie is ook customized om het werken zo soepel mogelijk te laten verlopen."

Wat kunt u vertellen over de microfoons die u gebruikt?

"Ja, wat niet? We hebben een ruime collectie, maar natuurlijk heeft een ieder zijn favorieten. Van de groot membranen gebruik ik toch wel erg vaak de Neumann U67, mits in goede staat, een heerlijke microfoon. Ik zet vaak de Neumann TLM 170 in. We hebben er zes waarvan vier omgebouwd door Rens Heijnis. Hij heeft de versterker vervangen voor een eigen ontwerp met een eigen voedingsspanning. Dit geeft een ongelooflijk strakke en loepzuivere klank. Het is een cliché, maar de microfoons zijn toch echt je lens en je penseel. De juiste keuze van de microfoon blijft een spannend proces dat je productie klankmatig kan maken of breken."

Welke plug-ins gebruikt u?

"Ik gebruik voor het sound maken toch vooral mijn 19" plug-ins: de Tubetech multiband compressor en de Manley Massive Passive equalizer, de Urei's. Daar kan mijns inziens geen plug-in tegenop. Maar zonder gekkigheid, ik gebruik met veel plezier de plug-ins van Waves, bijvoorbeeld de C4 en van TC de Intonator."

Als u nieuwe apparatuur aanschaft voor de studio, bij wie klopt u dan aan?

"Vaak doen we zaken met Maarten's Sound en Vision in Heerenveen en Helios in Haarlem. Beide zijn toko's met vakkundige en gemotiveerde mensen, heel belangrijk dus. Vaak weet je zelf wel wat je wilt hebben, maar weet je niet precies of dat wat je wilt ook met het specifieke apparaat kan. Dan is het heel fijn als je ergens met vragen terecht kan en de spullen eens rustig in je eigen omgeving kan gebruiken en testen."

Wat is er als laatste aangeschaft?

"Een Urei 1178 en een DBX 162, beide een vintage stereocompressor/limiter. Ik ben gek

op het experimenteren met compressie en limiting. Beide apparaten hebben 'personality' en dat vind ik leuk om toe te passen."

Wat is de belangrijkste verandering van het opnemen ten opzichte van uw beginperiode?

"Toen ik begon kon er zowat niets in een homestudio. Ik dubde tussen twee Philips 1/4" consumententaperecorders. De basis was dus goed spelen, in een goeie balans opnemen, veel schuiven tijdens het opnemen van de songs en de zaak tot een redelijk einde zien te brengen. Dan bij het kopiëren de live zang, backing vocals en solist bijspelen en mixen.

Mijn mooiste microfoon was een Sennheiser 421. Later kwam de TEAC 3440 4 track tape-recorder en de Revox B77 als mixdownmachine. Er is dus nogal wat veranderd in de loop der tijden. Een belangrijk omslagmoment was het overgaan van de Fostex 16 sporenrecorder naar de Otari 24track. De klankrijkdom en kwaliteit die je dan tot je beschikking krijgt. Je begrijpt dan niet meer hoe je ooit zonder kon."

Welke opnames zijn u het meest bijgebleven?

"Er is natuurlijk in de jaren heel wat leuke langsgelopen en het is moeilijk om aan te geven wat of waarom sommige opnames je langer bijblijven dan andere. Maar tot de verbeelding spreken natuurlijk opnames met bijvoorbeeld Bootsy Collins en artiesten als Bomb the Bass en Dee-Lite. Hilarische sessies met de Party Animals, hele leuke tijden met Henny Vrieten.

Of die keer dat een reclamebureau met al haar klanten met de rondvaartboot aanmeerde en met z'n vijftigen een smartlap kwamen 'inzingen'. Vorige maand heb ik gospel opgenomen met Ladysmith Black Mambazo, ook echt een heel bijzondere ervaring."

Merkt u aan het werk in de studio dat het slechter gaat met de verkoop van cd's?

"Ja en Nee. Het is duidelijk dat de markt geweldig aan het veranderen is. Voor veel muzikanten is het in eigen hand houden van de cd-productie en verkoop een lonende zaak. Heel veel bands en orkesten komen om de twee, drie jaar terug om hun nieuwe stukken op te nemen en uit te brengen. Ik maak vaak cd's om de muziek, de artistieke prestatie, en niet per se voor het grote commerciële succes. Daar is de begroting dan ook op

ingesteld. De albums worden in de zaal na het concert verkocht en zijn te bestellen op hun eigen site. Deze klanten blijven komen, ze hebben geen geld nodig voor dure videoclips of marketingcampagnes. Helaas duurt het dan wel lang voordat er sprake kan zijn voor een bescheiden 'doorbraak', maar ik heb vaak genoeg meegemaakt dat het dan uiteindelijk ook lukt."

Hoe ziet u de toekomst van de studio in het algemeen?

"Voor akoestische producties blijft een goede opnameruimte essentieel. Het sleutelen met de dubs kan soms heel goed in de thuissituatie of oefenruimte. Dat is prima en draagt bij aan de muzikale kwaliteit van het eindproduct. Bij thuismixen is het vaak meer een kwestie van geluk dan kennis. Het is maar hoe hoog je de lat legt en hoeveel tijd je te besteden hebt aan je productie. Soms zijn mensen dagen bezig met het thuismixen van drie liedjes terwijl we het hier in een dag beter klinkend afkrijgen. Een goed georganiseerde geluidsstudio kan nou eenmaal efficiënter met de tijd van de muzikanten

omgaan. Ook de mastering van het materiaal is en blijft een essentiële stap in elke productie, ook hiervoor is een perfecte afuistering en kennis van zaken van het grootste belang. Er zal dus altijd een rol zijn voor de professionele geluidsstudio en haar vakbekwame mensen. Als het goed is wordt je input gewaardeerd en beloofd."

Hoe ziet u de toekomst van uw studio?

"In elke markt is er altijd plek voor kwaliteit, die hebben we dus maar te leveren. We blijven er gewoon hard aan trekken, bijhouden en investeren. De muziekmarkt is voorlopig nog niet op orde, dat geeft onrust maar, zoals gezegd, ook kansen. Ik neem veel filmmuziek op, onder andere met Vincent van Warmerdam en Rob Hauser. De filmwereld heeft het op dit moment ook niet makkelijk. Hier is het ook zaak om kostenefficiënt te werken en dat lukt ons gelukkig heel aardig."

Wie interesse heeft in de open dag van Studio Le Roy kan mailen naar het volgende adres: mikel@studioleroy.com. Voor meer informatie: www.studioleroy.nl

